Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2026/2387

3.11.2026

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2026/2387 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Οκτωβρίου 2026

για τη θέσπιση του προγράμματος για ευέλικτη και ταχεία αμυντική καινοτομία (AGILE) και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2024/795 και (ΕΕ) 2026/467

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [1],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία [2],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η επανεμφάνιση των πολεμικών επιχειρήσεων υψηλής έντασης, που επήλθε με τον απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, αποτελεί απειλή για την Ένωση, η οποία απαιτεί σημαντική και διαρκή αύξηση της ικανότητας των κρατών μελών να ενισχύουν τις αμυντικές τους δυνατότητες και την αμυντική τους ετοιμότητα. Η μακροχρόνια επιδείνωση της περιφερειακής και της παγκόσμιας ασφάλειας απαιτεί ριζικό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης του τομέα της άμυνας (ΕΒΤΒΑ), ώστε να διασφαλιστεί η ικανότητά της να παρέχει καινοτόμα αμυντικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων τεχνολογιών, που χρειάζονται οι ένοπλες δυνάμεις των κρατών μελών σε επαρκείς ποσότητες και εντός του απαιτούμενου χρονοδιαγράμματος, ιδίως εν καιρώ πολέμου.

(2) Οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, κατά τη σύνοδό τους στις 11 Μαρτίου 2022 στις Βερσαλλίες, δεσμεύτηκαν να ενισχύσουν τις ευρωπαϊκές αμυντικές δυνατότητες, να αυξήσουν τις αμυντικές δαπάνες από τα κράτη μέλη, να εντείνουν τη συνεργασία μέσω κοινών έργων και κοινής προμήθειας αμυντικών δυνατοτήτων, να καλύψουν τις ελλείψεις, να τονώσουν την καινοτομία και να ενδυναμώσουν και να αναπτύξουν την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία.

(3) Η καινοτομία είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη και τη στήριξη της αμυντικής ετοιμότητας της Ευρώπης, ιδίως στη σημερινή εποχή των εντεινόμενων απειλών, του συστημικού ανταγωνισμού και των γεωπολιτικών αντιπαλοτήτων. Η διάδοση των απειλών έχει πυροδοτήσει μια διεθνή κούρσα εξοπλισμών και έναν παγκόσμιο τεχνολογικό ανταγωνισμό, με αναδυόμενες και ανατρεπτικές τεχνολογίες σε πεδία όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η κβαντική, η ρομποτική, ο κυβερνοχώρος και το διάστημα οι οποίες έχουν καίρια σημασία για τη διατήρηση στρατηγικού πλεονεκτήματος και τη διασφάλιση αξιόπιστης αποτροπής. Η επίτευξη αυτών των στόχων απαιτεί ταχείες δοκιμές, επικύρωση και ενσωμάτωση αυτών των τεχνολογιών στις αμυντικές δυνατότητες, καθώς και συνεχή συνεργασία με το οικοσύστημα τεχνολογίας και καινοτομίας.

[1] ΕΕ C, C/2026/3556, 22.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3556/oj.
[2] Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2026 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2026.

(4) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας καταδεικνύει την ταχύτητα με την οποία εξελίσσονται οι αμυντικές τεχνολογίες. Οι κύκλοι καινοτομίας επιταχύνονται, πράγμα που σημαίνει ότι είναι αναγκαία η ταχεία και συνεχής προσαρμογή των αμυντικών προϊόντων. Αυτές οι αλλαγές αναδιαμορφώνουν επίσης και τη δυναμική των πεδίων μάχης και υπογραμμίζουν την επιχειρησιακή σημασία των λύσεων χαμηλού κόστους και των λύσεων που βασίζονται σε λογισμικό, οι οποίες μπορούν να βελτιωθούν γρήγορα και να αναπτυχθούν στο πεδίο με ταχείς ρυθμούς και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μη επανδρωμένα αυτόνομα συστήματα («ΜΕΑΣ»), καθώς και το σχετικό λογισμικό, αισθητήρες, συστήματα επικοινωνίας και τεχνολογίες αναχαίτισης ΜΕΑΣ. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις («ΜμΕ»), περιλαμβανομένων των καινοτόμων νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, οι οποίες απαντώνται συχνά με μη στρατιωτικό υπόβαθρο, διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη στήριξη της άμυνας και των ενόπλων δυνάμεων της Ουκρανίας. Οι εν λόγω νέοι φορείς του τομέα της άμυνας φέρνουν ταχύτερη καινοτομία, μεγαλύτερη ευελιξία, οικονομικά αποδοτικές λύσεις και νέες επιχειρησιακές ιδέες και διαδικασίες. Αναδεικνύονται, συνεπώς, σε κινητήρια δύναμη για τον μετασχηματισμό της ΕΒΤΒΑ. Στην κοινή λευκή βίβλο της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της 19ης Μαρτίου 2025, για την ευρωπαϊκή άμυνα – Ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030, τονίζεται η σημασία ενός ισχυρού οικοσυστήματος τεχνολογικής καινοτομίας. Αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η αμυντική βιομηχανία της Ευρώπης, τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες μπορούν να συμβαδίζουν με τον ταχέως μεταβαλλόμενο χαρακτήρα του σύγχρονου πολέμου, όπου η ικανότητα εντοπισμού, προσαρμογής και ανάπτυξης αναδυόμενων τεχνολογιών στο πεδίο έχει καταστεί ταχέως μια βασική επιχειρησιακή απαίτηση.

(5) Για την παροχή ολοκληρωμένης στήριξης στη συνεργατική έρευνα και ανάπτυξη αμυντικών προϊόντων, η Ένωση έχει συστήσει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας (ΕΤΑ). Διαθέτοντας προϋπολογισμό ύψους 7,3 δισεκατομμυρίων EUR από το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027, το ΕΤΑ έχει στόχο να προωθήσει την ανταγωνιστικότητα, τη συνεργασία, την αποτελεσματικότητα και την ικανότητα καινοτομίας της ΕΒΤΒΑ, καθώς και να περιορίσει τον κατακερματισμό εντός της ΕΒΤΒΑ. Ως ένα από τα μεγαλύτερα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας στην Ευρώπη, το ΕΤΑ στηρίζει τη συνεργατική ανάπτυξη εξαιρετικά σύνθετων αμυντικών συστημάτων, τα οποία κανένα κράτος μέλος δεν θα μπορούσε να αναπτύξει μόνο του. Στηρίζει επίσης την ανάπτυξη νέων ευρωπαϊκών αλυσίδων αμυντικού εφοδιασμού. Το 2022, θεσπίστηκε στο πλαίσιο του ΕΤΑ το ενωσιακό πρόγραμμα καινοτομίας στον τομέα της άμυνας (EUDIS), με σκοπό την παροχή στοχευμένης στήριξης σε μη παραδοσιακούς φορείς του τομέα της άμυνας, ιδίως ΜμΕ, και τη μείωση των φραγμών εισόδου στην αγορά. Το EUDIS περιλαμβάνει διάφορες πρωτοβουλίες, όπως στοχευμένες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων έρευνας και ανάπτυξης, υπηρεσίες επιχειρηματικής επιτάχυνσης και αντιστοίχισης, μαραθώνιοι ανάπτυξης εφαρμογών (hackathon) και χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια, οι οποίες αντιπροσωπεύουν περίπου το 20 % του προϋπολογισμού του ΕΤΑ που δεσμεύεται κάθε χρόνο. Αυτές οι δράσεις έχουν συμβάλει στην επέκταση της ΕΒΤΒΑ και στην προώθηση της ικανότητας αμυντικής καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση. Επιπλέον, η πρωτοβουλία BraveTech EU του ΕΤΑ παρέχει περαιτέρω στήριξη σε φορείς αμυντικής καινοτομίας, προσφέροντάς τους σταδιακή πρόσβαση σε χρηματοδότηση παράλληλα με δοκιμές τεχνολογίας και επαναληπτικούς κύκλους ανάπτυξης. Εστιάζει στην ανάπτυξη λύσεων βασισμένων στις αμυντικές ανάγκες που έχει εντοπίσει η Ουκρανία, παρέχοντας στην ουκρανική βιομηχανία άμεση δυνατότητα να συνεργαστεί με ενωσιακούς φορείς αμυντικής καινοτομίας.

(6) Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/695 ([3]) και (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]) παρέχουν στο μέσο Accelerator του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ) τη δυνατότητα να στηρίζει τεχνολογίες διπλής χρήσης και να τονώνει τις επενδύσεις σε αμυντικές τεχνολογίες στο πλαίσιο της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP). Επιπλέον, ο παρών κανονισμός δίνει στο ΕΣΚ τη δυνατότητα να παρέχει στις αμυντικές τεχνολογίες άμεση στήριξη υπό μορφή άμεσης χρηματοδότησης με ίδια κεφάλαια.

(7) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2025/2653 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]) εισήγαγε τις αμυντικές τεχνολογίες ως τέταρτο τομέα επενδύσεων στο πλαίσιο της πλατφόρμας STEP, παράλληλα με τις βιοτεχνολογίες, τις ψηφιακές τεχνολογίες και τις καθαρές τεχνολογίες. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 προβλέπει την απονομή σφραγίδας κυριαρχίας σε έργα που συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας οι οποίες καθορίζονται στα προγράμματα που απαριθμούνται στον εν λόγω κανονισμό. Η σφραγίδα κυριαρχίας πρέπει να χρησιμοποιείται ως σήμα ποιότητας που προσφέρει τη δυνατότητα λήψης χρηματοδότησης στο πλαίσιο άλλων ενωσιακών προγραμμάτων, είτε συνολικά, σωρευτικά ή συνδυαστικά, είτε από τα κράτη μέλη. Για να είναι επιλέξιμα για σφραγίδα κυριαρχίας τα έργα που συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας οι οποίες ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 θα πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να συμπεριληφθεί το πρόγραμμα που θεσπίζει ο παρών κανονισμός στον κατάλογο των επιλέξιμων προγραμμάτων.

([3]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241 (ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2025/2653 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2025, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2021/1153 και (ΕΕ) 2024/795 σχετικά με την παροχή κινήτρων για επενδύσεις που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας στον προϋπολογισμό της ΕΕ με σκοπό την εφαρμογή του σχεδίου ReArm Europe (ΕΕ L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj).

(8) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2025/2653 εισήγαγε επίσης στοχευμένες αλλαγές στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]), ιδίως όσον αφορά τις δράσεις σχετικά με ανατρεπτικές τεχνολογίες στον τομέα της άμυνας. Συγκεκριμένα, οι εν λόγω αλλαγές παρέχουν τη δυνατότητα να καθοριστούν στο πρόγραμμα εργασίας οι πλέον κατάλληλες μορφές κριτηρίων και διαδικασιών επιλογής και ανάθεσης/χορήγησης/απονομής για κάθε πρόσκληση υποβολής προτάσεων έργων. Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΕ) 2026/2382 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]) εισήγαγε περαιτέρω τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/697, επεκτείνοντας αυτήν τη δυνατότητα σε όλες τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που προκηρύσσονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας, ιδίως σε όσες απευθύνονται σε ΜμΕ.

(9) Εκτός από τη στήριξη που παρέχεται από τα υφιστάμενα ενωσιακά μέσα, θα πρέπει να θεσπιστεί νέο πρόγραμμα («πρόγραμμα») για την παροχή ταχείας, ευέλικτης και στοχευμένης στήριξης στις ΜμΕ, με σκοπό την ανάπτυξη καινοτόμων αμυντικών λύσεων και τη διασφάλιση της ταχείας παράδοσής τους στα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες τρίτες χώρες, με έμφαση στη σχέση κόστους-αποδοτικότητας. Το πρόγραμμα θα πρέπει να επικεντρωθεί στη στήριξη της ταχείας ανάπτυξης αναδυόμενων και ανατρεπτικών αμυντικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των κατασκευαστικών στοιχείων που απαιτούνται για την παραγωγή τους, σε ένα υψηλό επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής μη στρατιωτικών τεχνολογιών για αμυντικές εφαρμογές. Το πρόγραμμα θα πρέπει να καλύπτει τις πλέον επείγουσες ανάγκες ανάπτυξης δυνατοτήτων των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών, συνεκτιμώντας τις προτεραιότητες όσον αφορά τις δυνατότητες που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) και τους τομείς δυνατοτήτων προτεραιότητας που προσδιορίζονται σε επίπεδο Ένωσης, καθώς και τα πρότυπα του ΝΑΤΟ και άλλα σχετικά πρότυπα, με ιδιαίτερη έμφαση σε αμυντικές λύσεις χαμηλού κόστους. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να επιταχύνει τους κύκλους καινοτομίας των αναδυόμενων και ανατρεπτικών αμυντικών προϊόντων, ευθυγραμμίζοντας την ανάπτυξή τους με τις επείγουσες ανάγκες των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών, αξιοποιώντας παράλληλα τις δυνατότητες καινοτομίας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης στο σύνολό της. Θα πρέπει επίσης να προωθεί την υιοθέτηση των εν λόγω προϊόντων από τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες τρίτες χώρες και τους κύριους αναδόχους, στηρίζοντας την επέκταση των λύσεων που αναπτύσσονται από ΜμΕ σε ολόκληρη την Ευρώπη και την ενσωμάτωσή τους στις διασυνοριακές αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού και την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού για αμυντικά προϊόντα εντός της Ένωσης, ώστε να μειώσει τελικά τις στρατηγικές εξαρτήσεις και να συμβάλει στην ενίσχυση του τεχνολογικού πλεονεκτήματος και των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των κρατών μελών.

(10) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, το πρόγραμμα θα είναι πλήρως συμπληρωματικό προς τα υφιστάμενα ενωσιακά μέσα στήριξης της αμυντικής καινοτομίας. Το EUDIS στηρίζει μη παραδοσιακούς φορείς του τομέα της άμυνας εντός του ευρύτερου πλαισίου του ΕΤΑ, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων έρευνας και ανάπτυξης για κοινοπραξίες και άλλες δράσεις στήριξης που απευθύνονται σε μεμονωμένες οντότητες, όπως ο επιχειρηματικός επιταχυντής και η αντιστοίχιση. Ο κόμβος καινοτομίας για την άμυνα (HEDI), τον οποίο διαχειρίζεται ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας, προάγει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στο πεδίο της αμυντικής καινοτομίας. Ο HEDI συμβάλλει στη σύνδεση της στήριξης της καινοτομίας σε επίπεδο Ένωσης με τις από κοινού εντοπισθείσες ανάγκες ανάπτυξης δυνατοτήτων, μέσω της διάρθρωσης των δραστηριοτήτων καινοτομίας γύρω από επιχειρησιακές απαιτήσεις και μέσω της σύνδεσης ελπιδοφόρων λύσεων με δοκιμές, πειραματισμό, συμμετοχή των χρηστών και πιθανούς τρόπους υιοθέτησης των εν λόγω λύσεων. Μέσω αυτής της προσέγγισης, ο HEDI συμβάλλει στο να διασφαλιστεί ότι η στήριξη της αμυντικής καινοτομίας δεν ανταποκρίνεται μόνο στις αναδυόμενες τεχνολογικές εξελίξεις, αλλά βασίζεται επίσης και στη σημασία της για στρατιωτικές χρήσεις και την πρακτική υιοθέτησή της. Το ΕΣΚ αποτελεί βασικό πρόγραμμα καινοτομίας της Ένωσης για τον εντοπισμό, την ανάπτυξη και την επέκταση ρηξικέλευθων τεχνολογιών και ανατρεπτικής καινοτομίας. Μετά την έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 2025/2653, το καθεστώς στήριξης επεκτεινόμενων επιχειρήσεων της πλατφόρμας STEP του ΕΣΚ θα παρέχει άμεση χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια για να βοηθήσει τις εταιρείες προϊόντων και τεχνολογιών άμυνας και διπλής χρήσης να επεκτείνουν τις καινοτομίες τους. Το πρόγραμμα καλύπτει ένα συγκεκριμένο κενό, καθώς θα προσφέρει εξορθολογισμένη, άμεση στήριξη σε μεμονωμένες ΜμΕ για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και την υιοθέτηση των εν λόγω λύσεων από τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία, με πολύ σύντομους χρόνους ανάθεσης/χορήγησης/απονομής και σαφή σύνδεση με τις ανάγκες ανάπτυξης δυνατοτήτων των κρατών μελών. Αναμένεται, επομένως, να δώσει στην Ένωση τη δυνατότητα να εφαρμόσει πιλοτικά νέες προσεγγίσεις για τη στήριξη της αμυντικής καινοτομίας, συμπληρώνοντας παράλληλα τα υφιστάμενα ενωσιακά μέσα, σε διάφορα επίπεδα ωρίμανσης, μεγέθη κοινοπραξιών, χρονοδιαγράμματα και τεχνολογικούς τομείς. Η ταχεία εξέλιξη των αμυντικών απειλών απαιτεί στροφή προς μια πιο ευέλικτη προσέγγιση που θα επιτρέπει στις καινοτόμες εταιρείες, ιδίως τις ΜμΕ, να ανταποκρίνονται ταχέως στις εντοπισθείσες προκλήσεις όσον αφορά τις δυνατότητες. Συνεπώς, το πρόγραμμα θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα σε δραστηριότητες καινοτομίας οι οποίες, με γνώμονα τις προκλήσεις, έχουν ταχείς κύκλους επανάληψης και συνδέονται άμεσα με τις επιχειρησιακές απαιτήσεις προτεραιότητας των κρατών μελών.

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) 2026/2382 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2026, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, (ΕΕ) αριθ. 528/2012, (ΕΕ) 2019/1021 και (ΕΕ) 2021/697 όσον αφορά την αμυντική ετοιμότητα και τη διευκόλυνση των αμυντικών επενδύσεων και των συνθηκών για την αμυντική βιομηχανία (ΕΕ L, 2026/2382, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2382/oj).

(11) Η Επιτροπή θα πρέπει να επιδιώξει τη μεγιστοποίηση των συνεργειών μεταξύ των προγραμμάτων της Ένωσης για τη στήριξη της καινοτομίας. Για τον σκοπό αυτό, θα μπορούσε να προτείνει ταχείς διαύλους μεταξύ του του προγράμματος και άλλων σχετικών πρωτοβουλιών της Ένωσης, όπως το μέσο Accelerator του ΕΣΚ, το καθεστώς στήριξης επεκτεινόμενων επιχειρήσεων της πλατφόρμας STEP και ο επιχειρηματικός επιταχυντής του EUDIS. Ανάλογα με την περίπτωση, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να εξετάζει τη δυνατότητα πιθανών συνεργειών με δραστηριότητες του ΝΑΤΟ στον τομέα της αμυντικής καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένου του επιταχυντή αμυντικής καινοτομίας του ΝΑΤΟ για τον Βόρειο Ατλαντικό (DIANA).

(12) Το πρόγραμμα θα πρέπει να επιδιώκει να επιταχύνει σημαντικά τους κύκλους καινοτομίας αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών με υψηλές ανατρεπτικές δυνατότητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν είναι ακόμη διαθέσιμα στην αγορά, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι είναι πλήρως αξιοποιήσιμα και έτοιμα προς χρήση από τους τελικούς χρήστες εντός διαστήματος ενός έως τριών ετών. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζει, κατά περίπτωση, ότι τα προϊόντα που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα ενσωματώνουν κατάλληλες διασφαλίσεις κυβερνοασφάλειας και κυβερνοανθεκτικότητας. Θα πρέπει να προσφέρει στους φορείς καινοτομίας τη μέγιστη δυνατή ευελιξία να προτείνουν καινοτόμες λύσεις, μεταξύ άλλων και όταν ενεργούν ως μεμονωμένες νομικές οντότητες, και παράλληλα να επιτρέπει την υπεργολαβία συγκεκριμένων καθηκόντων ή τη συνεργασία με άλλες οντότητες κατά την υλοποίηση.

(13) Μια διαρκής διαρθρωτική πρόκληση την οποία αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές ΜμΕ του τομέα της άμυνας είναι το χάσμα μεταξύ των επιτυχών καινοτομιών και της επιχειρησιακής εφαρμογής τους από τις ένοπλες δυνάμεις των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών. Για να καλυφθεί αυτό το κενό, το πρόγραμμα θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τις πραγματικές και ιεραρχημένες αμυντικές ανάγκες των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών. Με τον τρόπο αυτόν, αναμένεται να στηρίξει την υιοθέτηση λύσεων καινοτομίας από τις ένοπλες δυνάμεις και τις αμυντικές βιομηχανίες τους, ιδίως από τους κύριους αναδόχους και τους υπεργολάβους πρώτου επιπέδου. Το πρόγραμμα θα πρέπει να θεσπίσει μια ταχεία διαδικασία, μέσω της οποίας η Ένωση θα μπορεί να στηρίζει τη δοκιμή και την εφαρμογή καινοτόμων μηχανισμών στήριξης που ανταποκρίνονται στις πλέον επείγουσες απαιτήσεις αμυντικής ετοιμότητας, μεταξύ άλλων για τη στήριξη των τομέων δυνατοτήτων προτεραιότητας που προσδιορίζονται στο επίπεδο της Ένωσης και των ευρωπαϊκών αμυντικών έργων κοινού ενδιαφέροντος (EDPCI), κατά περίπτωση. Το πρόγραμμα θα πρέπει να θεσπίσει ταχεία διαδικασία για την πρόσβαση σε εγκαταστάσεις δοκιμών και πειραματισμού στην Ένωση και, κατά περίπτωση και με την επιφύλαξη της συμφωνίας τους, σε συνδεδεμένες τρίτες χώρες.

(14) Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει δραστηριότητες που περιλαμβάνουν δοκιμές, πειραματισμούς και επιδείξεις στο πεδίο, μεταξύ άλλων με βάση τις εν εξελίξει εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας, κατά περίπτωση. Οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να επιτρέπουν στις οντότητες να επικυρώνουν καινοτόμες λύσεις σε ρεαλιστικές επιχειρησιακές συνθήκες, παράγοντας σε πραγματικό χρόνο ανατροφοδότηση, η οποία θα μπορεί να χρησιμοποιείται για τη βελτίωση των λύσεων μέσω επαναληπτικής διαδικασίας. Η ενεργός συμμετοχή των κρατών μελών και των σχετικών βιομηχανικών φορέων, όπως οι κύριοι ανάδοχοι και οι υπεργολάβοι πρώτου επιπέδου, είναι ζωτικής σημασίας σε κάθε στάδιο αυτής της διαδικασίας, από τον καθορισμό των απαιτήσεων δοκιμών έως την αξιολόγηση των δυνατοτήτων που έχουν επιδειχθεί. Με τη συμμετοχή αυτή μπορεί να ευνοηθεί η δημιουργία αξιόπιστων μηνυμάτων ζήτησης και να διευκολυνθούν οι επακόλουθες αποφάσεις για προμήθειες. Επιπλέον, το πρόγραμμα μπορεί να στηρίξει την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και προϊόντων συγκεντρώνοντας τη ζήτηση και χρησιμοποιώντας καινοτόμους μηχανισμούς προμηθειών, όπως οι συμπράξεις καινοτομίας. Μπορούν επίσης να αναπτυχθούν κοινές πλατφόρμες και υπηρεσίες για την κάλυψη των κοινών επιχειρησιακών αναγκών πολλαπλών τελικών χρηστών.

(15) Οι διαστημικές δυνατότητες έχουν καταστεί απαραίτητος παράγοντας διευκόλυνσης των σύγχρονων επιχειρήσεων άμυνας και ασφάλειας, καθώς παρέχουν κρίσιμες λειτουργίες, όπως πληροφορίες, επιτήρηση και αναγνώριση, ασφαλείς επικοινωνίες, εντοπισμό θέσης, πλοήγηση, χρονισμό και έγκαιρη προειδοποίηση. Επιπλέον, η ολοένα και μεγαλύτερη εξάρτηση των ενόπλων δυνάμεων από διαστημικούς πόρους, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη ευπάθεια των διαστημικών υποδομών σε απειλές, καθιστά την ανθεκτικότητα και την ικανότητα ανταπόκρισης του ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα στρατηγική προτεραιότητα. Λόγω του διττού χαρακτήρα των διαστημικών τεχνολογιών και υπηρεσιών, η καινοτομία στον διαστημικό τομέα έχει απευθείας και άμεσο αντίκτυπο στις αμυντικές δυνατότητες, ενώ η ζήτηση από τον αμυντικό τομέα μπορεί να επιταχύνει την ανάπτυξη και την εμπορική αξιοποίηση των ευρωπαϊκών διαστημικών τεχνολογιών. Το πρόγραμμα θα πρέπει, συνεπώς, να στηρίζει την ανάπτυξη καινοτόμων διαστημικών και βασισμένων στο διάστημα αμυντικών δυνατοτήτων, μέσω της συμπερίληψης νεοεισερχόμενων και μη παραδοσιακών φορέων, ώστε να ενισχυθούν η στρατηγική αυτονομία της Ένωσης στο διάστημα και η ΕΒΤΒΑ. Τούτο περιλαμβάνει και την ανάπτυξη μιας μελλοντικής κυβερνητικής υπηρεσίας γεωσκόπησης με αυτόνομες, ανθεκτικές και αμυντικού επιπέδου δυνατότητες γεωσκόπησης. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει δραστηριότητες στον διαστημικό τομέα για την επιτάχυνση της υιοθέτησης διαστημικών αμυντικών δυνατοτήτων από τα κράτη μέλη και την Ένωση, σε συμφωνία με το διαστημικό πρόγραμμα ή το πρόγραμμα ασφαλούς συνδεσιμότητας ή όσον αφορά τις δραστηριότητες του Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζοντας παράλληλα συνοχή με συναφείς διαστημικές πρωτοβουλίες της Ένωσης.

(16) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για την έγκριση των προγραμμάτων εργασίας και των αποφάσεων ανάθεσης/χορήγησης/απονομής. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([8]).

(17) Σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([9]), την επιτροπή αξιολόγησης μπορούν να συνδράμουν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, βάσει απόφασης του αρμόδιου διατάκτη. Για την προστασία του απορρήτου των εργασιών της επιτροπής αξιολόγησης, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 242 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού, ο κατάλογος των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων θα πρέπει να μη δημοσιοποιείται.

(18) Το πρόγραμμα εργασίας θα πρέπει να καθορίζει τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, οι οποίες μπορούν να έχουν τη μορφή προκλήσεων που καλύπτουν συγκεκριμένες αμυντικές ανάγκες οι οποίες εντοπίζονται σε συντονισμό με τα κράτη μέλη μέσω διαρθρωμένης διαδικασίας στην οποία συμμετέχουν τα κράτη μέλη, ώστε τα έργα που λαμβάνουν στήριξη να ανταποκρίνονται σε πραγματικές και ιεραρχημένες αμυντικές ανάγκες των κρατών μελών. Οι εν λόγω συγκεκριμένες αμυντικές ανάγκες θα πρέπει επίσης να εντοπίζονται βάσει των προτεραιοτήτων της ΕΕ όσον αφορά τις δυνατότητες, που απορρέουν από το σχέδιο ανάπτυξης δυνατοτήτων και οι οποίες θα συμπληρώνονται, κατά περίπτωση, από τα κενά και τις ευκαιρίες που εντοπίζονται μέσω της συντονισμένης ετήσιας επανεξέτασης στον τομέα της άμυνας. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας, ως αρμόδιος φορέας για το σχέδιο ανάπτυξης δυνατοτήτων και ως φορέας υποδοχής του HEDI, και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, περιλαμβανομένου του Στρατιωτικού Επιτελείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και εκπρόσωποι των συνδεδεμένων τρίτων χωρών, θα πρέπει να συμμετέχουν στενά στον εντοπισμό των προκλήσεων. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιοποιεί, σε αυστηρά συμβουλευτική βάση, στοιχεία από καθιερωμένους φορείς της αμυντικής βιομηχανίας και την ευρύτερη ΕΒΤΒΑ, συμπεριλαμβανομένων των κύριων αναδόχων, για τον καθορισμό των προκλήσεων, με σκοπό την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών ανάπτυξης δυνατοτήτων που βασίζονται σε αποστολές, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν επηρεάζουν τον σχεδιασμό των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων κατά τρόπο επιζήμιο για τον θεμιτό ανταγωνισμό ή τη συμμετοχή νέων παραγόντων στον τομέα της άμυνας, ιδίως ΜμΕ και καινοτόμων νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων. Σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε προκλήσεις που προσελκύουν την ευρύτερη δυνατή στήριξη από τα κράτη μέλη και αντανακλούν γνήσια κοινή ζήτηση και στρατηγική ευθυγράμμιση, συμβάλλοντας στην αμυντική ετοιμότητα της Ένωσης συνολικά. Για να καλυφθεί ολόκληρο το φάσμα της καινοτομίας, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που ανταποκρίνονται σε ευρύτερους στόχους αμυντικής καινοτομίας. Κατά την επιλογή έργων στο πλαίσιο των εν λόγω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα συμβάλλει στην ενδυνάμωση της αμυντικής βιομηχανικής ικανότητας σε ολόκληρη την Ένωση και στην αντιμετώπιση επειγουσών και διαρκών απειλών.

(19) Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη στήριξη των προσπαθειών καινοτομίας των μη παραδοσιακών φορέων του τομέα της άμυνας και κυρίως των ΜμΕ. Παρέχοντας στοχευμένη στήριξη, το πρόγραμμα επιδιώκει να επιταχύνει την ωρίμανση και τη βελτιστοποίηση των ανατρεπτικών τεχνολογιών και των προϊόντων τους και να καταστήσει τις εν λόγω τεχνολογίες και προϊόντα ετοιμότερα για την αγορά, ενισχύοντας τελικά την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη των εν λόγω φορέων.

(20) Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα ως συνδεδεμένες τρίτες χώρες στο πλαίσιο της συνεργασίας που θεσπίστηκε δυνάμει της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ([10]), η οποία προβλέπει την υλοποίηση των προγραμμάτων με απόφαση που λαμβάνεται βάσει της εν λόγω συμφωνίας. Η Ουκρανία θα πρέπει επίσης να μπορεί να συμμετέχει στο πρόγραμμα ως συνδεδεμένη τρίτη χώρα, κατά τρόπο που συνάδει με τη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου ([11])

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([9]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([10]) ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

([11]) ΕΕ L 161 της 29.5.2014, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

(21) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει προκαλέσει τεράστιες ζημίες στην Ουκρανία. Επιπλέον, η Ουκρανία έχει χάσει την πρόσβαση στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές και έχει υποστεί σημαντική μείωση των δημοσίων εσόδων, ενώ οι δημόσιες δαπάνες έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, είναι πιθανόν η Ουκρανία να έχει σημαντικές χρηματοδοτικές ανάγκες κατά τα επόμενα έτη. Για τον λόγο αυτόν, η Ουκρανία δεν θα υποχρεούται να συνεισφέρει οικονομικά στο πρόγραμμα προκειμένου να συνδεθεί με αυτό. Οι συμφωνίες σύνδεσης για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα θα καθορίζουν τους ειδικούς όρους και τις προϋποθέσεις που θα διέπουν τη συμμετοχή της Ουκρανίας στο πρόγραμμα.

(22) Δεδομένου ότι το πρόγραμμα έχει στόχο να στηρίξει την ικανότητα καινοτομίας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης, επιλέξιμες για στήριξη θα πρέπει να είναι μόνο νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή σε συνδεδεμένες τρίτες χώρες και οι οποίες δεν τελούν υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών ή οντοτήτων αυτών. Επιπλέον, για να προστατευτούν τα ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι των αποδεκτών ενωσιακής χρηματοδότησης και των υπεργολάβων που συμμετέχουν σε δράσεις οι οποίες λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα θα πρέπει να βρίσκονται στο έδαφος κράτους μέλους ή συνδεδεμένης τρίτης χώρας σε όλη τη διάρκεια των δράσεων, ενώ οι δομές εκτελεστικής διαχείρισης των αποδεκτών θα πρέπει να βρίσκονται στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα. Για να διασφαλιστούν τα εν λόγω ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας, τα συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται και στη χρηματοδότηση που παρέχεται μέσω προμηθειών.

(23) Σύμφωνα με την ενδιάμεση αξιολόγηση του ΕΤΑ, ο διοικητικός φόρτος και ο χρόνος που απαιτούνται για την παροχή εγγυήσεων, όταν εγκατεστημένος στην Ένωση αποδέκτης ενωσιακής χρηματοδότησης τελεί υπό τον έλεγχο μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας, δεν είναι συμβατοί με την ταχύτητα και την ευελιξία που απαιτούνται για την αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος. Για να αντιμετωπιστεί αυτή η πρόκληση και να διευκολυνθεί η ταχεία υλοποίηση του προγράμματος, δεν θα πρέπει να επιτρέπονται παρεκκλίσεις από την αρχή ότι οι αποδέκτες δεν μπορούν να τελούν υπό τον έλεγχο οντοτήτων εγκατεστημένων εκτός της Ένωσης ή εκτός των συνδεδεμένων τρίτων χωρών. Η εμπειρία από προηγούμενα προγράμματα της αμυντικής βιομηχανίας καταδεικνύει επίσης ότι η παροχή εγγυήσεων συνεπάγεται πρόσθετη διαδικαστική πολυπλοκότητα και μακρύτερες περιόδους αξιολόγησης, ενώ η κατάργηση αυτής της εξαίρεσης δεν αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τον αριθμό των επιλέξιμων οντοτήτων.

(24) Για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επωφεληθούν από τεχνολογίες και καινοτομία αιχμής, το πρόγραμμα θα πρέπει να μπορεί να παρέχει κίνητρα για την προσέλκυση ΜμΕ εγκατεστημένων εκτός της Ένωσης ή εκτός συνδεδεμένων τρίτων χωρών που έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Κάθε τέτοια ενωσιακή χρηματοδότηση θα πρέπει να προϋποθέτει ότι η ενδιαφερόμενη ΜμΕ τελεί υπό τον έλεγχο κράτους μέλους ή συνδεδεμένης τρίτης χώρας ή οντότητας εγκατεστημένης σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα και ότι η εν λόγω ΜμΕ δεν είναι εγκατεστημένη ούτε έχει τις δομές εκτελεστικής διαχείρισής της στη Ρωσία ή σε χώρες που στηρίζουν τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών συνθηκών και, ιδίως, του απρόκλητου και αδικαιολόγητου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

(25) Σε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων, το πρόγραμμα εργασίας θα πρέπει να μπορεί να εντοπίζει ορισμένες διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο των οποίων οι ΜμΕ θα μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, έστω και αν δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια επιλεξιμότητας που αφορούν την εγκατάστασή τους ή την εγκατάσταση των δομών εκτελεστικής διαχείρισής τους στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα. Ο μηχανισμός, ο οποίος αναφέρεται στον παρόντα κανονισμό ως «κινητροδοτική παρέμβαση», συνίσταται στη χορήγηση ενωσιακής χρηματοδότησης στους αποδέκτες προσωρινής και υπό όρους αναστολής του εν λόγω κριτηρίου επιλεξιμότητας, προς το οποίο θα πρέπει να συμμορφωθούν εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίζεται στη νομική δέσμευση προκειμένου να λάβουν ενωσιακή χρηματοδότηση. Η κινητροδοτική παρέμβαση δεν θα πρέπει να θίγει τον πρωταρχικό στόχο του προγράμματος για στήριξη των ΜμΕ που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή σε συνδεδεμένες τρίτες χώρες. Επιπλέον, μπορεί να παρασχεθεί ενωσιακή χρηματοδότηση για τις δαπάνες μετεγκατάστασης των εν λόγω ΜμΕ ή των δομών εκτελεστικής διαχείρισής τους στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα. Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται δεόντως, ενώ οι πληρωμές θα πρέπει να καταβάλλονται μόνο όταν εκπληρωθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας πριν από τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στη νομική δέσμευση. Για να διατηρηθεί ο στοχευμένος και έκτακτος χαρακτήρας της εν λόγω στήριξης, θα πρέπει να μπορούν να προβλέπονται, στο πρόγραμμα εργασίας, ανώτατα όρια για τις κινητροδοτικές παρεμβάσεις και τη χρηματοδοτική στήριξη του κόστους μετεγκατάστασης, τόσο όσον αφορά το συνολικό μερίδιο του χρηματοδοτικού κονδυλίου όσο και όσον αφορά τη συνολική ενωσιακή χρηματοδότηση που χορηγείται σε μεμονωμένους αποδέκτες.

(26) Για να μπορέσει να επιτύχει τον επιδιωκόμενο σκοπό της η κινητροδοτική παρέμβαση, θα πρέπει να είναι δυνατή η παρέκκλιση από το κριτήριο επιλεξιμότητας που προβλέπει ότι οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης πρέπει να είναι εγκατεστημένοι και να έχουν τη δομή εκτελεστικής διαχείρισής τους στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα προκειμένου να λάβουν ενωσιακή χρηματοδότηση, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω χρηματοδότηση αποσκοπεί ειδικά στη διευκόλυνση της συμμόρφωσης προς τα εν λόγω κριτήρια επιλεξιμότητας, μεταξύ άλλων καλύπτοντας τις δαπάνες που συνδέονται με τη μετεγκατάσταση της εταιρείας ή την εγκατάσταση της δομής εκτελεστικής διαχείρισής της στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα.

(27) Για να διασφαλιστεί ότι, κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τηρούνται οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της, δράσεις οι οποίες αφορούν προϊόντα των οποίων η χρήση, η ανάπτυξη ή η παραγωγή απαγορεύεται από το διεθνές δίκαιο δεν θα πρέπει να λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα. Εν προκειμένω, η επιλεξιμότητα των δράσεων που αφορούν αναδυόμενα και ανατρεπτικά αμυντικά προϊόντα θα πρέπει επίσης να τελεί υπό την αίρεση των εξελίξεων στο διεθνές δίκαιο. Επιπλέον, οι δράσεις για την ανάπτυξη φονικών αυτόνομων οπλικών συστημάτων χωρίς τη δυνατότητα ουσιαστικού ανθρώπινου ελέγχου επί των αποφάσεων επιλογής και εμπλοκής κατά τη διενέργεια επιθέσεων κατά ανθρώπων δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για στήριξη από το πρόγραμμα, με την επιφύλαξη της δυνατότητας ενωσιακής χρηματοδότησης δράσεων για την ανάπτυξη συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και αντιμέτρων για αμυντικούς σκοπούς. Δεδομένων της ταχύτητας που απαιτείται για την ανάπτυξη καινοτόμων και ρηξικέλευθων αμυντικών τεχνολογιών, καθώς και της πρωταρχικής πρόθεσης του προγράμματος να προσελκύσει ΜμΕ, νεοφυείς επιχειρήσεις, επεκτεινόμενες επιχειρήσεις και μη παραδοσιακούς φορείς του τομέα της άμυνας, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι τούτο δεν επιβάλλει αδικαιολόγητο διοικητικό φόρτο στους αιτούντες. Επιπλέον, η αξιολόγηση αυτής της απαίτησης δεν θα πρέπει να προκαλεί καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος.

(28) Δεδομένης της ανάγκης οι δράσεις που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα να υλοποιούνται εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, και παράλληλα να ελαχιστοποιείται ο διοικητικός φόρτος για τους αιτούντες, όταν η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχεται υπό μορφή επιχορήγησης, θα πρέπει να γίνεται χρήση είτε χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με το κόστος είτε απλουστευμένων επιλογών κόστους. Δεδομένης της ανάγκης να διασφαλιστεί ταχεία, προσβάσιμη και προσανατολισμένη στα αποτελέσματα στήριξη για τις ΜμΕ, συμπεριλαμβανομένων των καινοτόμων νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, οι επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνουν, όποτε είναι δυνατό, τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών, προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, να αυξηθεί η προβλεψιμότητα για τους αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης και να τους δοθεί η δυνατότητα να επικεντρωθούν στην επίτευξη των συμφωνημένων αποτελεσμάτων. Η ενωσιακή χρηματοδότηση θα πρέπει να παρέχεται υπό μορφή επιστροφής πραγματικών επιλέξιμων δαπανών μόνο όταν οι στόχοι μιας ειδικής δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλο τρόπο.

(29) Η λειτουργία της αμυντικής βιομηχανίας δεν ακολουθεί τους συμβατικούς κανόνες και τα επιχειρηματικά μοντέλα που διέπουν τις πιο παραδοσιακές αγορές. Η ζήτηση προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από εθνικές κυβερνήσεις, οι οποίες επίσης ελέγχουν εξολοκλήρου την αγορά των συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας προϊόντων και τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών. Επομένως, η αμυντική βιομηχανία και ιδίως οι μικροί και μη παραδοσιακοί φορείς αμυντικής καινοτομίας δεν συμμετέχουν σε σημαντικά αυτοχρηματοδοτούμενα έργα καινοτομίας, ενώ τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες συχνά χρηματοδοτούν όλες τις σχετικές δαπάνες. Επιπλέον, οι φορείς αυτοί αντιμετωπίζουν επίμονα εμπόδια πρόσβασης στη χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένης της συγχρηματοδότησης, ιδίως την ιδιωτική χρηματοδότηση για επενδύσεις, λόγω των κινδύνων που οι παράγοντες της αγοράς συσχετίζουν με τέτοιες επενδύσεις. Κατά συνέπεια, η μόχλευση δημοσίων επενδύσεων για την αμυντική βιομηχανία της Ένωσης είναι ζωτικής σημασίας, λόγω της επιτακτικής ανάγκης να τονωθούν οι επενδύσεις στην αμυντική καινοτομία. Δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά δεν θα λαμβάνονταν διαφορετικά, φαίνεται δικαιολογημένο, με την επιφύλαξη του άρθρου 193 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η ενωσιακή χρηματοδότηση να μπορεί να παρέχεται ώστε να καλύπτει έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών για δράσεις που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του προγράμματος.

(30) Για την περαιτέρω απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας υποβολής και αξιολόγησης, η ενωσιακή χρηματοδότηση θα πρέπει να παρέχεται μέσω ειδικής διαδικασίας αξιολόγησης, η οποία θα περιλαμβάνει ορισμένους ελέγχους μετά τη λήψη της απόφασης ανάθεσης/χορήγησης/απονομής. Οι αιτούντες θα πρέπει να καλούνται να υποβάλουν τις προτάσεις τους μαζί με μια σύντομη περίληψη. Η εν λόγω περίληψη θα πρέπει να αξιολογείται πριν από την πλήρη αξιολόγηση των προτάσεων βάσει των συναφών κριτηρίων ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού φόρτου που επωμίζονται οι αιτούντες και στην ταχύτερη δυνατή παροχή οικονομικής ασφάλειας, με παράλληλη αποδοχή ενός εύλογου και αναλογικού προς τους επιδιωκόμενους στόχους επιπέδου οικονομικού ή νομικού κινδύνου για την Ένωση. Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται δεόντως και να μην παρέχεται χρηματοδότηση προτού ολοκληρωθεί η τελική αξιολόγηση.

(31) Για να απλουστευτεί και να επιταχυνθεί περαιτέρω η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης, θα πρέπει να είναι δυνατή η παρέκκλιση από ορισμένες άλλες υποχρεώσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Ειδικότερα, θα πρέπει να επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τα άρθρα 199, 201 και 203 του εν λόγω κανονισμού, τα οποία αφορούν το περιεχόμενο και την αξιολόγηση των αιτήσεων επιχορήγησης, καθώς και από το άρθρο 170 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) και το άρθρο 170 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, τα οποία αφορούν τις διαδικασίες προμηθειών. Οι εν λόγω παρεκκλίσεις θα πρέπει να επιτρέπουν τη λήψη αποφάσεων ανάθεσης/χορήγησης/απονομής και την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης βάσει προκαταρκτικής αξιολόγησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, βασισμένης, κατά περίπτωση, στις υπεύθυνες δηλώσεις των αιτούντων και των προσφερόντων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις απαιτήσεις ελέγχου, χωρίς να απαιτούνται δικαιολογητικά έγγραφα σε αυτό το στάδιο. Επιπλέον, τα χρονοδιαγράμματα για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της προκαταρκτικής αξιολόγησης και για την έκδοση της απόφασης ανάθεσης/χορήγησης/απονομής θα πρέπει να συντομευτούν και να προσδιοριστούν στο πρόγραμμα εργασίας, κάτι που θα επιτρέπει στην Επιτροπή να ενεργεί χωρίς καθυστέρηση. Ωστόσο, η τελική αξιολόγηση των σχετικών κριτηρίων θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τεσσάρων μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων. Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται δεόντως και οι πληρωμές θα πρέπει να καταβάλλονται μόνο όταν ολοκληρωθεί η τελική αξιολόγηση.

(32) Ως εναλλακτική λύση στη συνοπτική διαδικασία αξιολόγησης και προκειμένου η Ένωση να στηρίζει καινοτόμες λύσεις χωρίς αρχικό τεχνητό περιορισμό ή περιορισμό που απορρέει από τη συγκεκριμένη μορφή που λαμβάνει η ενωσιακή στήριξη, το πρόγραμμα θα πρέπει να επιτρέπει μια πιο ευέλικτη και προσβάσιμη προσέγγιση για τον εντοπισμό, την επιλογή και τη στήριξη καινοτόμων έργων και ιδεών, μεταξύ άλλων μέσω ουδέτερων ως προς το μέσο διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής. Στο πλαίσιο της εν λόγω προσέγγισης, οι ιδέες θα πρέπει να αξιολογούνται και να επιλέγονται με βάση την αξία τους όσον αφορά τη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Το αποτελεσματικότερο μέσο εκτέλεσης του προϋπολογισμού του προγράμματος, είτε πρόκειται για επιχορήγηση είτε για προμήθεια ή για άλλη μορφή στήριξης, θα πρέπει να αποφασίζεται μόνο μετά τη διαδικασία επιλογής, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά, τις απαιτήσεις και τα πλεονεκτήματα του συγκεκριμένου έργου.

(33) Με σκοπό να παραμείνει ελκυστικό για ένα ευρύτερο φάσμα δυνητικών αιτούντων και να καλυφθεί ένα υπάρχον κενό του κύκλου της αμυντικής καινοτομίας, είναι αναγκαίο και αναλογικό να επιτρέπεται να είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την υποβολή της αίτησης επιχορήγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 196 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Το πρόγραμμα εστιάζει σε δραστηριότητες ανάπτυξης σε προχωρημένο στάδιο οι οποίες γεφυρώνουν το κρίσιμο χάσμα μεταξύ της εμπορικής αξιοποίησης και της προμήθειας και καθιστούν τα αναδυόμενα και ανατρεπτικά αμυντικά προϊόντα ετοιμότερα για την αγορά και την επιχειρησιακή εφαρμογή. Οι καινοτόμες εταιρείες, ιδίως οι ΜμΕ, συχνά ξεκινούν και αυτοχρηματοδοτούν εργασίες ανάπτυξης προτού καταστούν διαθέσιμες ευκαιρίες επίσημης χρηματοδότησης. Η προσέγγιση αυτή θα επιτρέπει στο πρόγραμμα να στηρίζει κρίσιμες δράσεις καινοτομίας οι οποίες ξεκίνησαν έως και τρεις μήνες πριν από τη λήξη της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και να παρέχει ενωσιακή χρηματοδότηση για την επιτάχυνση της ολοκλήρωσής τους, διασφαλίζοντας την έγκαιρη επίτευξη αποτελεσμάτων τα οποία ανταποκρίνονται στις πλέον επείγουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ένοπλες δυνάμεις των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών.

(34) Η οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [12] προβλέπει ειδική εξαίρεση από τις υποχρεώσεις για συμβάσεις που ανατίθενται στο πλαίσιο ορισμένων προγραμμάτων που περιλαμβάνουν δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Κατόπιν της έκδοσης της οδηγίας (ΕΕ) 2026/2383 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [13], η οδηγία 2009/81/ΕΚ καθιστά σαφές ότι έργο έρευνας και ανάπτυξης το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, υλοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης και χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της συνιστά πρόγραμμα συνεργασίας το οποίο διεξάγεται από κοινού από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη και μπορεί να συνεχιστεί ώστε να καλύπτει τα στάδια που έπονται του σταδίου έρευνας και ανάπτυξης. Σε μια τέτοια περίπτωση, θα πρέπει επίσης να μπορούν να εξαιρεθούν οι συμβάσεις που ανατίθενται μετά τα στάδια αυτά. Η εξαίρεση αυτή εφαρμόζεται ιδίως στις συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο έργων που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα.

[12] Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

[13] Οδηγία (ΕΕ) 2026/2383 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2026, για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/43/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ όσον αφορά την απλούστευση των ενδοενωσιακών μεταφορών προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας και την απλούστευση των προμηθειών στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας (ΕΕ L, 2026/2383, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/2383/oj).

(35) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2026/467 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([14]) προβλέπει συνδρομή της Ένωσης προς την Ουκρανία με τη μορφή δανείου για την παροχή προβλέψιμης, συνεχούς, ευέλικτης και έγκαιρης χρηματοδοτικής και οικονομικής συνδρομής με σκοπό την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών που προκύπτουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τη μη καταβολή αποζημιώσεων από αυτήν. Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 στοιχείο στ) του εν λόγω κανονισμού, οι κατασκευαστές και οι υπεργολάβοι που συμμετέχουν στην παραγωγή αμυντικών προϊόντων και πληρούν όρους επιλεξιμότητας στο πλαίσιο ορισμένων αμυντικών προγραμμάτων της Ένωσης ισοδύναμους με τους όρους επιλεξιμότητας που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό μπορούν να θεωρηθούν ότι πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας που καθορίζονται σε αυτόν. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα δεν είχε θεσπιστεί κατά τον χρόνο έκδοσης του εν λόγω κανονισμού, ενδείκνυται να τροποποιηθεί ο εν λόγω κανονισμός, ώστε να προβλέπει ότι οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος οι οποίοι πληρούν ισοδύναμους όρους επιλεξιμότητας μπορούν να θεωρηθούν ότι πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας βάσει του εν λόγω κανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι καμία μεταγενέστερη αλλαγή δεν έχει θέσει υπό αμφισβήτηση την εκπλήρωση των εν λόγω όρων.

(36) Για να κατοχυρωθεί η ασφάλεια των διαβαθμισμένων πληροφοριών στο κατάλληλο επίπεδο, είναι σημαντικό να τηρούνται οι ελάχιστες προδιαγραφές βιομηχανικής ασφάλειας κατά τη σύναψη διαβαθμισμένων συμφωνιών χρηματοδότησης. Για τον σκοπό αυτόν και σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες στο έδαφος των οποίων είναι εγκατεστημένοι οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης θα πρέπει να θεσπίσουν πλαίσιο ασφάλειας, το οποίο θα περιλαμβάνει εντολές ασφαλείας του έργου και σχετικό οδηγό διαβαθμίσεων ασφαλείας, όταν η υλοποίηση του προγράμματος περιλαμβάνει ή παράγει πληροφορίες που απαιτούν ένα επίπεδο διαβάθμισης.

(37) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης, ιδίως των άρθρων 101 έως 109 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των νομικών πράξεων που θέτουν σε εφαρμογή τα εν λόγω άρθρα.

(38) Είναι σκόπιμος ο καθορισμός ενδεικτικού χρηματοδοτικού κονδυλίου για το πρόγραμμα.

(39) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 θεσπίζει τους κανόνες κατάρτισης και εκτέλεσης του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις μη χρηματοοικονομικές δωρεές, τις προμήθειες, την έμμεση διαχείριση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις.

(40) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([15]), τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου ([16]), τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ([17]) και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου ([18]), τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, την ανάκτηση των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

([14]) Κανονισμός (ΕΕ) 2026/467 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2026, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη θέσπιση του δανείου στήριξης της Ουκρανίας για το 2026 και το 2027 (ΕΕ L, 2026/467, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([15]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([16]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([17]) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([18]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

(41) Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, περιλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί εάν έχει υπάρξει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([19]).

(42) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και να μεριμνούν ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

(43) Λαμβανόμενης υπόψη της επείγουσας ανάγκης να στηριχθούν κρίσιμες επενδύσεις σε αμυντικές δυνατότητες, ιδίως στην αμυντική καινοτομία, εν μέσω πιεστικών γεωπολιτικών προκλήσεων, ενδείκνυται ο παρών κανονισμός να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(44) Δεδομένου ότι το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να έχει περιορισμένη διάρκεια και περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, δεν θα πρέπει να θίγει οποιοδήποτε μελλοντικό πρόγραμμα ή μέσο της Ένωσης που παρέχει στήριξη στην πολιτική για την αμυντική βιομηχανία.

(45) Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να αξιολογεί εάν οι μηχανισμοί υλοποίησης που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συνοπτικών διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής και των ευέλικτων μορφών ενωσιακής στήριξης, θα πρέπει να επεκταθούν, να προσαρμοστούν ή να ενσωματωθούν σε μελλοντικά ενωσιακά προγράμματα. Τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις μελλοντικές αποφάσεις σχετικά με την ενωσιακή στήριξη των ΜμΕ για την αμυντική καινοτομία. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα πρέπει να συντάξει έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος, η οποία θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο συμμετοχής των ΜμΕ, τη γεωγραφική κατανομή των οντοτήτων που λαμβάνουν στήριξη σε ολόκληρη την Ένωση και τις συνδεδεμένες τρίτες χώρες, τη θεματική κατανομή των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται, την κατανομή των δαπανών ανά είδος δράσης η οποία λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα, την αποτελεσματικότητα των απλουστευμένων διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής σε σχέση με τους δείκτες αναφοράς σε υφιστάμενα μέσα, καθώς και συγκεντρωτικά δεδομένα σχετικά με την υιοθέτηση προϊόντων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα. Η έκθεση θα πρέπει να υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Δεδομένων του υψηλού κινδύνου και των υψηλών δυνατοτήτων της αναδυόμενης και ανατρεπτικής αμυντικής καινοτομίας, η επιτυχία του προγράμματος θα πρέπει να αξιολογείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

(46) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, ιδίως η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ικανότητας καινοτομίας της ΕΒΤΒΑ σε ολόκληρη την Ένωση, δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του προγράμματος για τη στήριξη της αμυντικής καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού,

([19]) Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα για ευέλικτη και ταχεία αμυντική καινοτομία («πρόγραμμα») για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2027 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027 και καθορίζει τους στόχους και τον προϋπολογισμό του, μορφές χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος και κανόνες για τη χορήγηση της εν λόγω χρηματοδότησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «νομική οντότητα»:

α) νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο βάσει του ενωσιακού, του εθνικού ή του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δομών για ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμών (SEAP) που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2025/2643 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([20]), και το οποίο διαθέτει νομική προσωπικότητα και την ικανότητα να ενεργεί ιδίω ονόματι, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις· ή

β) οντότητα η οποία δεν διαθέτει νομική προσωπικότητα όπως αναφέρεται στο άρθρο 200 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509·

2) «έλεγχος»: η δυνατότητα άσκησης αποφασιστικής επιρροής σε νομική οντότητα, άμεσα ή έμμεσα, μέσω μίας ή περισσότερων ενδιάμεσων νομικών οντοτήτων·

3) «αμυντικό προϊόν»: τα συνδεόμενα με τον τομέα της άμυνας προϊόντα όπως αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]), καθώς και έργα, προμήθειες και υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με τα εν λόγω προϊόντα για όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία του κύκλου ζωής τους κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο γ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ·

4) «αναδυόμενο και ανατρεπτικό αμυντικό προϊόν»: βελτιωμένο ή εξολοκλήρου νέο αμυντικό προϊόν το οποίο:

α) επιφέρει ριζικό μετασχηματισμό, περιλαμβανομένης της αλλαγής προτύπου στην έννοια και τη διεξαγωγή των αμυντικών υποθέσεων, μεταξύ άλλων αντικαθιστώντας υπάρχουσες αμυντικές τεχνολογίες ή καθιστώντας τες λιγότερο αποτελεσματικές ή παρωχημένες· και

β) αναμένεται να είναι πλήρως αξιοποιήσιμο στο τέλος δράσης η οποία λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα·

([20]) Κανονισμός (ΕΕ) 2025/2643 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2025, για τη θέσπιση του προγράμματος για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία και πλαισίου μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση έγκαιρης διαθεσιμότητας και εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα («κανονισμός EDIP») (ΕΕ L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

([21]) Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

5) «δομή εκτελεστικής διαχείρισης»: όργανο νομικής οντότητας, το οποίο έχει οριστεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και, κατά περίπτωση, υπάγεται στον διευθύνοντα σύμβουλο της εν λόγω οντότητας, είναι εξουσιοδοτημένο να διαμορφώνει τη στρατηγική, τους στόχους και τον γενικό προσανατολισμό της νομικής οντότητας και επιβλέπει και παρακολουθεί τη λήψη διαχειριστικών αποφάσεων της νομικής οντότητας·

6) «αποτελέσματα»: κάθε υλική ή άυλη εκροή δράσης η οποία λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα, για παράδειγμα δεδομένα, τεχνογνωσία ή πληροφορίες, ανεξαρτήτως της μορφής ή της φύσης της και του εάν μπορεί να προστατευτεί ή όχι, καθώς και όλα τα δικαιώματα και όλες οι υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτή, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·

7) «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» («ΜμΕ»): οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής [22]·

8) «γενικές πληροφορίες»: κάθε πληροφορία αναγκαία ή χρήσιμη για την υλοποίηση του προγράμματος, η οποία έχει παραχθεί πριν από δράση η οποία λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα ή εκτός του πλαισίου της και η οποία παρέχεται και χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της εν λόγω δράσης·

9) «νέες πληροφορίες»: δεδομένα, τεχνογνωσία ή πληροφορίες που παράγονται κατά την υλοποίηση του προγράμματος, ανεξαρτήτως της μορφής ή της φύσης τους·

10) «οντότητα μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας»:

α) νομική οντότητα εγκατεστημένη σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα· ή

β) νομική οντότητα εγκατεστημένη στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα, της οποίας οι δομές εκτελεστικής διαχείρισης βρίσκονται σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα.

Άρθρο 3

Στόχοι

1. Γενικός στόχος του προγράμματος είναι να στηριχτεί η ικανότητα ταχείας καινοτομίας των ΜμΕ, περιλαμβανομένων των καινοτόμων νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, ώστε να διασφαλιστεί η ταχεία παράδοση αναδυόμενων και ανατρεπτικών αμυντικών προϊόντων, με έμφαση στη σχέση κόστους-αποδοτικότητας, για την αντιμετώπιση των πλέον πρόσφατων και ταχέως εξελισσόμενων προκλήσεων με τις οποίες έρχονται αντιμέτωπες οι ένοπλες δυνάμεις των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών, ιδίως των προκλήσεων που απορρέουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Το πρόγραμμα με αυτόν τον τρόπο προάγει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας (ΕΒΤΒΑ) και συμβάλλει στην ενίσχυση της αμυντικής βιομηχανικής ετοιμότητας της Ένωσης, ενώ παράλληλα μειώνει τις στρατηγικές εξαρτήσεις από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες στο πλήρες φάσμα των αμυντικών τεχνολογιών.

2. Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

α) να επιταχύνει σε σημαντικό βαθμό τους κύκλους καινοτομίας των αναδυόμενων και ανατρεπτικών αμυντικών προϊόντων που αναπτύσσονται σε ολόκληρη την Ένωση από ΜμΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις επείγουσες ανάγκες των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών και αξιοποιώντας τις δυνατότητες καινοτομίας της βιομηχανίας της Ένωσης στο σύνολό της· και

β) να αυξήσει την υιοθέτηση από τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες τρίτες χώρες, καθώς και από τους κύριους αναδόχους, τους φορείς ολοκλήρωσης συστημάτων και τους υπεργολάβους πρώτου επιπέδου της αμυντικής βιομηχανίας, αναδυόμενων και ανατρεπτικών αμυντικών προϊόντων που αναπτύσσονται από ΜμΕ, μεταξύ άλλων μέσω ειδικού πλαισίου αντιστοίχισης, ώστε να στηριχθεί η επέκταση των εν λόγω ΜμΕ σε ολόκληρη την Ευρώπη, να προωθηθεί η ενσωμάτωσή τους σε διασυνοριακές αλυσίδες αμυντικού εφοδιασμού, να ενισχυθούν η ανθεκτικότητα και η ασφάλεια του εφοδιασμού των εν λόγω προϊόντων, να αναπτυχθούν ικανότητες αμυντικής καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση και, τελικά, να αυξηθεί το τεχνολογικό πλεονέκτημα των κρατών μελών.

[22] Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

Άρθρο 4

Προϋπολογισμός

1. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος, μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2027 και της 31ης Δεκεμβρίου 2027, είναι 115 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.

2. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δραστηριότητες οι οποίες εκτείνονται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη σε ετήσιες δόσεις.

3. Μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό της Ένωσης πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2027, ώστε να καλυφθούν οι αναγκαίες δαπάνες και να καταστεί δυνατή η διαχείριση των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα και δεν θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του προγράμματος, καθώς και οι δαπάνες που συνδέονται με κρίσιμες επιχειρησιακές δραστηριότητες και υπηρεσίες.

4. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και τα ποσά των πρόσθετων πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν με σκοπό την παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας για την υλοποίηση του προγράμματος, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, λογιστικών και άλλων ελέγχων και αξιολόγησης, περιλαμβανομένων του σχεδιασμού, της δημιουργίας, της δοκιμής, της πιστοποίησης, της λειτουργίας και της συντήρησης θεσμικών συστημάτων και πλατφορμών τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς και για δραστηριότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας, περιλαμβανομένης της θεσμικής προβολής των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, και για την παροχή κάθε άλλης τεχνικής και διοικητικής βοήθειας ή για δαπάνες σχετικές με το προσωπικό με τις οποίες επιβαρύνεται η Επιτροπή στο πλαίσιο της διαχείρισης του προγράμματος.

Άρθρο 5

Πρόσθετοι πόροι

1. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη μπορούν να διαθέτουν πρόσθετες χρηματοδοτικές ή μη χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πρόγραμμα ή σε οποιαδήποτε από τις ειδικές του δραστηριότητες ή τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού. Οι πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε) ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

2. Πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, να μεταφερθούν στο πρόγραμμα με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων των σχετικών διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([23]). Οι εν λόγω πόροι εκτελούνται άμεσα από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 ή έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού. Οι εν λόγω πόροι χρησιμοποιούνται προς όφελος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Όταν η Επιτροπή δεν έχει αναλάβει νομική δέσμευση στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης για πρόσθετα ποσά που διατίθενται στο πρόγραμμα, τα αντίστοιχα μη δεσμευμένα ποσά μπορούν, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, να επιστραφούν στα προγράμματα-πηγές σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060.

([23]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Άρθρο 6

Εναλλακτική, συνδυασμένη και σωρευτική χρηματοδότηση

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα προγράμματα της Ένωσης. Μια δράση που έχει λάβει συνεισφορά από άλλο ενωσιακό πρόγραμμα μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Η αντίστοιχη συνεισφορά διέπεται από τους κανόνες του σχετικού ενωσιακού προγράμματος ή το σύνολο των συνεισφορών μπορεί να διέπεται από ενιαίο σύνολο κανόνων οποιουδήποτε από τα συνεισφέροντα ενωσιακά προγράμματα, ενώ μπορεί να αναληφθεί ενιαία νομική δέσμευση. Εάν η συνεισφορά της Ένωσης βασίζεται σε επιλέξιμες δαπάνες, η σωρευτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης, ενώ μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους στήριξης.

2. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος μπορούν να διεξάγονται από κοινού υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με κράτη μέλη, θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς, διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη, υπό την προϋπόθεση ότι προστατεύονται τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Οι εν λόγω διαδικασίες υπόκεινται σε ενιαίο σύνολο κανόνων και έχουν ως αποτέλεσμα τη σύναψη μιας ενιαίας νομικής δέσμευσης. Για τον σκοπό αυτόν, οι εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορούν να διαθέσουν πόρους στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού. Οι εταίροι μπορούν επίσης να επιφορτιστούν με την εκτέλεση της διαδικασίας ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Για τους σκοπούς του άρθρου 153 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού, για διαδικασίες από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να απαρτίζεται εν μέρει από μέλη που είναι εκπρόσωποι των εταίρων στις εν λόγω διαδικασίες.

Άρθρο 7

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα ή οι ειδικές δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 μπορεί να είναι ανοικτό ή ανοικτές στη συμμετοχή των ακόλουθων τρίτων χωρών, μέσω πλήρους ή μερικής σύνδεσης με το πρόγραμμα, σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3 και τις εφαρμοστέες διεθνείς συμφωνίες ή τυχόν αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών:

α) στα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου·

β) στην Ουκρανία, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Ουκρανίας.

2. Οι συμφωνίες σύνδεσης για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα με τις χώρες που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

α) διασφαλίζουν δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα·

β) καθορίζουν τους όρους συμμετοχής στο πρόγραμμα, περιλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών, οι οποίες συνίστανται σε επιχειρησιακή συνεισφορά και τέλος συμμετοχής για το πρόγραμμα και τις γενικές διοικητικές δαπάνες του·

γ) δεν παρέχουν στην τρίτη χώρα καμία εξουσία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·

δ) εγγυώνται τα δικαιώματα της Ένωσης για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και την προστασία των οικονομικών της συμφερόντων· και

ε) διασφαλίζουν την προστασία των συμφερόντων ασφαλείας και δημοσίας τάξης της Ένωσης.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχείο δ), η συνδεδεμένη τρίτη χώρα:

α) παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται βάσει των κανονισμών (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013·

β) εγγυάται ότι είναι εκτελεστές οι αποφάσεις εκτέλεσης που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση βάσει του άρθρου 299 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), καθώς και οι αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης· και

γ) διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές της συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στις έρευνες και τις διώξεις ποινικών αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διεθνείς συμφωνίες ή άλλους εφαρμοστέους κανόνες.

Άρθρο 8

Υλοποίηση και μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού.

2. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να χορηγείται σε οποιαδήποτε μορφή.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 196 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές μπορούν, κατά περίπτωση και εφόσον είναι αναγκαίο για την υλοποίηση μιας δράσης η οποία λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα, να καλύπτουν δράσεις που ξεκίνησαν και δαπάνες που προέκυψαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης για τις εν λόγω δράσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις δεν έχουν ξεκινήσει πάνω από τρεις μήνες πριν από τη λήξη της διαδικασίας υποβολής προτάσεων και δεν έχουν ολοκληρωθεί πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης.

4. Όταν η ενωσιακή χρηματοδότηση χορηγείται υπό μορφή επιχορήγησης, λαμβάνει τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες ή με απλουστευμένες επιλογές κόστους, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Όποτε είναι δυνατό, οι επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος λαμβάνουν τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών. Οι πραγματικές επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να επιστραφούν μόνο όταν οι στόχοι μιας δράσης η οποία λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλο τρόπο.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να επικουρείται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες που διαθέτουν έγκυρη εξουσιοδότηση ασφαλείας προσωπικού, εφόσον απαιτείται από το πρόγραμμα εργασίας. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 242 του εν λόγω κανονισμού, ο κατάλογος ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων δεν δημοσιοποιείται.

Άρθρο 9

Επιλεξιμότητα

1. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας καθορίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 για τη στήριξη της επίτευξης των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού και εφαρμόζονται σε όλες τις διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος.

2. Στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, μπορούν να είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση οι ακόλουθες νομικές οντότητες:

α) οντότητες εγκατεστημένες σε κράτος μέλος·

β) οντότητες εγκατεστημένες σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα·

γ) διεθνείς οργανισμοί·

δ) SEAP.

3. Για δράσεις που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα όπως αναφέρονται στο άρθρο 10, με εξαίρεση τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο δ), οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης («αποδέκτες») είναι ΜμΕ.

4. Με εξαίρεση τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο γ), οι αποδέκτες:

α) είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα· και

β) διαθέτουν δομές εκτελεστικής διαχείρισης που βρίσκονται στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα.

5. Οι αποδέκτες δεν υπόκεινται σε έλεγχο από μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα ή από οντότητα μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας.

6. Οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι των αποδεκτών που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της δράσης η οποία λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα βρίσκονται στο έδαφος κράτους μέλους ή συνδεδεμένης τρίτης χώρας για όλη τη διάρκεια της δράσης.

7. Όταν οι αποδέκτες που συμμετέχουν σε δράση η οποία λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα στερούνται άμεσα διαθέσιμων εναλλακτικών λύσεων ή σχετικών υποδομών, εγκαταστάσεων, περιουσιακών στοιχείων και πόρων στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα, μπορούν να χρησιμοποιούν τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία ή τους πόρους τους που βρίσκονται ή διατηρούνται εκτός του εδάφους των κρατών μελών ή των συνδεδεμένων τρίτων χωρών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η χρήση δεν αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, περιλαμβανομένου του σεβασμού της αρχής των σχέσεων καλής γειτονίας, καθώς και ότι συνάδει με τους στόχους του άρθρου 3. Οι δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες που χρησιμοποιούν τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία ή τους πόρους αυτούς δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη από το πρόγραμμα.

8. Οι νομικές οντότητες μπορούν να θεωρηθούν ότι πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο παρόν άρθρο όταν πληρούν ισοδύναμους όρους του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 ([24]), (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2023/1525 ([25]), (ΕΕ) 2023/2418 ([26]) ή (ΕΕ) 2025/2643 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή του κανονισμού (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου ([27]), υπό την προϋπόθεση ότι καμία μεταγενέστερη αλλαγή δεν θέτει υπό αμφισβήτηση την εκπλήρωση των εν λόγω όρων.

9. Οι ακόλουθες δράσεις δεν είναι επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση:

α) δράσεις ή μέρη δράσεων που χρηματοδοτούνται ήδη εξολοκλήρου από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές·

β) δράσεις για την ανάπτυξη προϊόντων και τεχνολογιών των οποίων η χρήση, η ανάπτυξη ή η παραγωγή απαγορεύεται από το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο·

γ) δράσεις για την ανάπτυξη φονικών αυτόνομων οπλικών συστημάτων χωρίς τη δυνατότητα ουσιαστικού ανθρώπινου ελέγχου επί των αποφάσεων επιλογής και εμπλοκής κατά τη διενέργεια επιθέσεων κατά ανθρώπων, με την επιφύλαξη της δυνατότητας ενωσιακής χρηματοδότησης δράσεων για την ανάπτυξη συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και αντιμέτρων για αμυντικούς σκοπούς·

δ) δράσεις που σχετίζονται με πυρομαχικά διασποράς.

Άρθρο 10

Επιλέξιμες δράσεις

1. Οι δράσεις που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος υλοποιούν τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3 και μπορούν να λάβουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες μορφές:

α) στήριξη για την ταχεία ανάπτυξη αναδυόμενων και ανατρεπτικών αμυντικών προϊόντων και, κατά περίπτωση, κατασκευαστικών στοιχείων που είναι απαραίτητα για την παραγωγή τους, μεταξύ άλλων όταν τα εν λόγω προϊόντα βασίζονται στην ενσωμάτωση και την προσαρμογή μη στρατιωτικών τεχνολογιών με δυνατότητα διπλής χρήσης για αμυντικούς σκοπούς·

β) στήριξη της υιοθέτησης από την αγορά αναδυόμενων και ανατρεπτικών αμυντικών προϊόντων, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης της συγκέντρωσης της ζήτησης και ειδικών και επαναληπτικών δοκιμών και επιδείξεων στο πεδίο με τη συμμετοχή και την ανατροφοδότηση των τελικών χρηστών, ιδίως μέσω της αντιστοίχισης·

γ) στήριξη για τη μετεγκατάσταση της σύστασης οντότητας ή της δομής εκτελεστικής διαχείρισής της στην Ένωση ή σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα για την αποτελεσματική υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), όταν μια οντότητα είχε προηγουμένως συσταθεί ή η δομή εκτελεστικής διαχείρισής της βρισκόταν σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα·

([24]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, που αποσκοπεί στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτόμου ικανότητας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης (ΕΕ L 200 της 7.8.2018, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([25]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1525 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2023, σχετικά με τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών (ASAP) (ΕΕ L 185 της 24.7.2023, σ. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([26]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2418 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μέσω κοινών προμηθειών (κανονισμός EDIRPA) (ΕΕ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([27]) Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2025, για τη θέσπιση του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) μέσω της Ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανίας (ΕΕ L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

δ) στήριξη που απαιτείται για την αποτελεσματική υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), συμπεριλαμβανομένων, χωρίς να περιορίζονται σε αυτές, των δραστηριοτήτων:

i) έγκρισης·

ii) πιστοποίησης·

iii) πρόσβασης σε υποδομές·

iv) πρόσβασης σε καινοτόμες παραγωγικές ικανότητες και διαδικασίες·

v) στήριξης της επενδυτικής ετοιμότητας·

vi) ανάπτυξης δεξιοτήτων·

vii) ανάθεσης μελετών· και

viii) ανάπτυξης και ενίσχυσης οικοσυστημάτων, καθώς και στήριξη της συνεργασίας μεταξύ ΜμΕ και κύριων αναδόχων, φορέων ολοκλήρωσης συστημάτων και υπεργολάβων πρώτου επιπέδου της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας.

2. Το πρόγραμμα μπορεί να παρέχει στήριξη για δράσεις που καλύπτουν την ταχεία αναβάθμιση υφιστάμενων προϊόντων και τεχνολογιών, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση προϋπαρχουσών πληροφοριών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή άλλων δικαιωμάτων που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της δράσης δεν υπόκειται, άμεσα ή έμμεσα μέσω μίας ή περισσότερων ενδιάμεσων νομικών οντοτήτων, σε περιορισμό από μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα ή από οντότητα μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας, όταν ο εν λόγω περιορισμός θα εμπόδιζε την αποτελεσματική υλοποίηση της δράσης.

3. Οι αποδέκτες επωφελούνται, όταν είναι δυνατό και σκόπιμο, από ταχεία πρόσβαση σε εγκαταστάσεις δοκιμών και πειραματισμού της Ένωσης και στον επιχειρηματικό επιταχυντή του ενωσιακού προγράμματος καινοτομίας στον τομέα της άμυνας (EUDIS).

4. Οι δράσεις που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα δεν αντιβαίνουν στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, όπως αυτά ορίζονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) δυνάμει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, περιλαμβανομένου του σεβασμού της αρχής των σχέσεων καλής γειτονίας.

Άρθρο 11

Κριτήρια ανάθεσης/χορήγησης/απονομής

1. Κατά περίπτωση και εφόσον ενδείκνυται, ανάλογα με τη φύση της διαδικασίας ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τα κριτήρια ανάθεσης/χορήγησης/απονομής καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 16 του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ενδεχόμενο διαταραχής στον τομέα της άμυνας, το οποίο αξιολογείται υπό το πρίσμα του βαθμού στον οποίο μια προτεινόμενη λύση αποκλίνει από τις τρέχουσες τεχνολογικές γραμμές βάσης·

β) την ποιότητα της πρότασης και την ικανότητα του αιτούντος να υλοποιήσει τη δράση που αναφέρεται στο άρθρο 10·

γ) τον αντίκτυπο στον αμυντικό τομέα, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών, ιδίως όσον αφορά τη σχέση κόστους-αποδοτικότητας, την ταχύτητα παράδοσης και την ετοιμότητα για επιχειρησιακή χρήση, καθώς και, κατά περίπτωση, την ανθεκτικότητα στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

2. Εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, το πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 16 μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη την αύξηση της ασφάλειας του εφοδιασμού για τις αλυσίδες εφοδιασμού αναδυόμενων και ανατρεπτικών αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών.

3. Το πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 16 καθορίζει πρόσθετες λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και τις διαδικασίες επιλογής και αξιολόγησης.

Άρθρο 12

Διαδικασία επιλογής και ανάθεσης/χορήγησης/απονομής

1. Για να διασφαλιστεί ότι οι δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 μπορούν να υλοποιηθούν αποτελεσματικά χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, το πρόγραμμα εργασίας μπορεί να προσδιορίζει διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, οι οποίες υπόκεινται σε συνοπτική και απλουστευμένη διαδικασία.

2. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 199, 201 και 203 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 όσον αφορά τις επιχορηγήσεις και από το άρθρο 170 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) και το άρθρο 170 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού όσον αφορά τις προμήθειες, το πρόγραμμα εργασίας μπορεί να προβλέπει ότι, για τις διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που προσδιορίζονται σε αυτό, ισχύουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι απαιτήσεις για την απόφαση ανάθεσης/χορήγησης/απονομής και την υπογραφή των νομικών δεσμεύσεων περιορίζονται σε προκαταρκτική αξιολόγηση των κριτηρίων ανάθεσης/χορήγησης/απονομής και αποκλεισμού·

β) η απόφαση ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορεί να λαμβάνεται αποκλειστικά βάσει υπεύθυνης δήλωσης των αιτούντων και των προσφερόντων σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, ιδίως όσον αφορά τους ελέγχους, χωρίς να ζητείται η προσκόμιση αντίστοιχων δικαιολογητικών κατά την προκαταρκτική αξιολόγηση·

γ) η Επιτροπή ολοκληρώνει την τελική αξιολόγηση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση·

δ) τα αποτελέσματα της προκαταρκτικής αξιολόγησης κοινοποιούνται στους αιτούντες και τους προσφέροντες εντός περιόδου που προσδιορίζεται στο πρόγραμμα εργασίας· και

ε) η απόφαση ανάθεσης/χορήγησης/απονομής λαμβάνεται εντός περιόδου που προσδιορίζεται στο πρόγραμμα εργασίας.

3. Εάν η τελική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ) καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο αποδέκτης δεν πληροί όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, η νομική δέσμευση παύει να ισχύει. Οι πληρωμές πραγματοποιούνται μόνο μετά την ολοκλήρωση της τελικής αξιολόγησης.

4. Το πρόγραμμα εργασίας μπορεί να προβλέπει στοχευμένες διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής σε δύο στάδια, με προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

α) στο πρώτο στάδιο:

i) μπορεί να προκηρυχθεί πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος χωρίς προσδιορισμό του είδους των δραστηριοτήτων ή του μέσου εκτέλεσης του προϋπολογισμού που θα χρησιμοποιηθεί, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους αιτούντες και στους προσφέροντες να υποβάλουν προτάσεις έργων ή προσφορές για αγαθά, έργα ή υπηρεσίες που θα μπορούσαν να συμβάλουν στους στόχους του παρόντος κανονισμού, όπως καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 16·

ii) οι προτάσεις και οι προσφορές αξιολογούνται και κατατάσσονται βάσει κοινών κριτηρίων ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας, όπως η συγκριτική συμβολή τους στους στόχους·

iii) η επιτροπή αξιολόγησης καθορίζει το καταλληλότερο μέσο εκτέλεσης του προϋπολογισμού, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, και προτείνει το μέγιστο ποσό και τη μορφή της συνεισφοράς της Ένωσης·

β) στο δεύτερο στάδιο, οι αιτούντες και οι προσφέροντες τα έργα ή οι προσφορές των οποίων έχουν αξιολογηθεί θετικά καλούνται να προσαρμόσουν και να συμπληρώσουν τις προτάσεις ή τις προσφορές τους, στο πλαίσιο του διαθέσιμου προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της επιτροπής αξιολόγησης.

5. Για τα ζητήματα που δεν καλύπτονται από την παράγραφο 4, η διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής διεξάγεται σύμφωνα με τους κανόνες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 που εφαρμόζονται στο αντίστοιχο μέσο εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

6. Η Επιτροπή χορηγεί τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος, μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 4.

Άρθρο 13

Κινητροδοτική παρέμβαση

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9, το πρόγραμμα εργασίας μπορεί να καθορίζει ότι διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής λαμβάνει τη μορφή κινητροδοτικής παρέμβασης στο πλαίσιο της οποίας τα κριτήρια επιλεξιμότητας που σχετίζονται με τον τόπο εγκατάστασης των νομικών οντοτήτων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ή τον τόπο της εκτελεστικής διαχείρισής τους μπορούν να αναστέλλονται προσωρινά και υπό όρους.

2. Η συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας τα οποία έχουν ανασταλεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τηρείται και αξιολογείται εντός του χρονικού πλαισίου που καθορίζεται στη νομική δέσμευση κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 39) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχεται μόλις εκπληρωθούν όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

3. Εάν δεν υπάρξει συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας τα οποία έχουν ανασταλεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 εντός του χρονικού πλαισίου το οποίο καθορίζεται στη νομική δέσμευση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, η δράση που λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα θεωρείται μη επιλέξιμη και κάθε ενωσιακή χρηματοδότηση ανακτάται πλήρως.

4. Όταν μία διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής λαμβάνει τη μορφή κινητροδοτικής παρέμβασης, δεν καταβάλλεται προχρηματοδότηση.

5. Το πρόγραμμα εργασίας καθορίζει τον ειδικό προϋπολογισμό που διατίθεται για τις διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής με τη μορφή κινητροδοτικής παρέμβασης δυνάμει της παραγράφου 1. Ο εν λόγω προϋπολογισμός αντιπροσωπεύει περιορισμένο μερίδιο του προϋπολογισμού του προγράμματος, ώστε να διατηρηθεί ο στοχευμένος και έκτακτος χαρακτήρας της εν λόγω στήριξης.

Άρθρο 14

Ποσοστά ενωσιακής χρηματοδότησης

Με την επιφύλαξη του άρθρου 193 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, το πρόγραμμα μπορεί να χρηματοδοτήσει έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 15

Κυριότητα αποτελεσμάτων

1. Τα αποτελέσματα των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα δεν υπόκεινται, άμεσα ή έμμεσα μέσω μίας ή περισσότερων ενδιάμεσων νομικών οντοτήτων, σε κανέναν έλεγχο ή περιορισμό από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη μεταφορά τεχνολογίας.

2. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών όσον αφορά τις πολιτικές τους εξαγωγών στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού.

3. Η μεταφορά τεχνολογίας πραγματοποιείται σε πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία 2009/43/ΕΚ και, κατά περίπτωση, τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([28]).

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, κάθε μεταβίβαση κυριότητας ή χορήγηση αποκλειστικής άδειας σε μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα ή σε οντότητα μη συνδεδεμένης τρίτης χώρας για αποτελέσματα που παράγονται μέσω του προγράμματος, η οποία πραγματοποιείται εντός τριών ετών από την τελική πληρωμή στο πλαίσιο της δράσης, υπόκειται σε προηγούμενη κοινοποίηση στην Επιτροπή και σε έγκριση από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους ή της συνδεδεμένης τρίτης χώρας, υπό όρους που διασφαλίζουν την προστασία των συμφερόντων ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της. Εάν η εν λόγω μεταβίβαση κυριότητας ή χορήγηση αποκλειστικής άδειας αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της ή στους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3, η στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος επιστρέφεται.

5. Όταν η Ένωση αναθέτει μελέτη, όλα τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες έχουν το δικαίωμα δωρεάν, μη αποκλειστικής άδειας χρήσης της μελέτης κατόπιν γραπτού αιτήματος.

6. Όταν η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχεται υπό μορφή επιχορήγησης, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης, καθώς και οι χορηγούσες αρχές, απολαύουν ατελώς, κατόπιν αιτήματος, δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα, χωρίς να επηρεάζονται η κυριότητα των αποτελεσμάτων ή τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που αφορούν γενικές πληροφορίες, με μοναδικό σκοπό την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση υφιστάμενων πολιτικών ή προγραμμάτων της Ένωσης στους τομείς της αρμοδιότητάς τους. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιορίζονται σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση.

Άρθρο 16

Πρόγραμμα εργασίας

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω του προγράμματος εργασίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 110 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

2. Το πρόγραμμα εργασίας καθορίζει λεπτομερώς τις κατηγορίες των δράσεων και των θεμάτων που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα. Οι εν λόγω κατηγορίες ευθυγραμμίζονται με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3.

3. Δίνεται προτεραιότητα σε προκλήσεις στο πρόγραμμα εργασίας βάσει επειγουσών και ιεραρχημένων αναγκών ανάπτυξης δυνατοτήτων οι οποίες είναι κοινές για περισσότερα κράτη μέλη.

([28]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση ενωσιακού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης (ΕΕ L 206 της 11.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

4. Με εξαίρεση τη διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 4, το πρόγραμμα εργασίας, κατά περίπτωση, περιλαμβάνει λειτουργικές απαιτήσεις και προσδιορίζει τη μορφή της ενωσιακής χρηματοδότησης βάσει του άρθρου 8, χωρίς να περιορίζει τον ανταγωνισμό στο πλαίσιο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.

5. Η Επιτροπή εγκρίνει το πρόγραμμα εργασίας μέσω εκτελεστικής πράξης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 4.

Άρθρο 17

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας καλούνται να παρίστανται στις συνεδριάσεις της εν λόγω επιτροπής ως παρατηρητές και να παρέχουν τις απόψεις και την εμπειρογνωμοσύνη τους στις εργασίες της.

3. Η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσότερων κρατών μελών, να προσκαλεί, κατά περίπτωση, εκπροσώπους συνδεδεμένων τρίτων χωρών να παρίστανται στις συνεδριάσεις της επιτροπής. Οι εκπρόσωποι συνδεδεμένων τρίτων χωρών δεν παρίστανται ούτε συμμετέχουν στις ψηφοφορίες της επιτροπής.

4. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

5. Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 18

Σχέση με την οδηγία 2009/81/ΕΚ

Σύμβαση προμήθειας που ανατίθεται από κράτος μέλος για αμυντικό προϊόν το οποίο προκύπτει από δράση που λαμβάνει στήριξη από το πρόγραμμα ή από έργο που έχει λάβει σφραγίδα κυριαρχίας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795 και έχει λάβει επακόλουθη χρηματοδότηση από κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού θεωρείται σύμβαση που ανατίθεται στο πλαίσιο προγράμματος συνεργασίας το οποίο βασίζεται στην έρευνα και ανάπτυξη κατά την έννοια του άρθρου 13 στοιχείο γ) της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

Άρθρο 19

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795

Στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Επιτροπή απονέμει σφραγίδα κυριαρχίας σε κάθε έργο που συμβάλλει στην επίτευξη οποιουδήποτε από τους στόχους της STEP, υπό την προϋπόθεση ότι το έργο έχει αξιολογηθεί και συμμορφώνεται με ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας, ιδίως τα κριτήρια επιλεξιμότητας, αποκλεισμού και ανάθεσης, τα οποία προβλέπονται σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/522, (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 ή (ΕΕ) 2026/2387 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) ή βάσει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής (**).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2026/2387 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2026, για τη θέσπιση του προγράμματος για ευέλικτη και ταχεία αμυντική καινοτομία (AGILE) και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2024/795 και (ΕΕ) 2026/467 (ΕΕ L, 2026/2387, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).

(**) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/856 της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2019, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη λειτουργία του Ταμείου Καινοτομίας (ΕΕ L 140 της 28.5.2019, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/856/oj).».

Άρθρο 20

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2026/467

Στο άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2026/467, το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) οι κατασκευαστές και οι υπεργολάβοι που συμμετέχουν στην παραγωγή των αμυντικών προϊόντων μπορούν να θεωρηθούν ότι πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, εφόσον πληρούν ισοδύναμους όρους του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 ([1])*, (ΕΕ) 2021/697 ([2])*, (ΕΕ) 2023/1525 ([3])*, (ΕΕ) 2023/2418 ([4])* ή (ΕΕ) 2026/2387 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5])* ή του κανονισμού (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου και υπό την προϋπόθεση ότι καμία μεταγενέστερη αλλαγή δεν θέτει υπό αμφισβήτηση την εκπλήρωση των εν λόγω όρων·

([1])* Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, που αποσκοπεί στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτόμου ικανότητας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης (ΕΕ L 200 της 7.8.2018, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([2])* Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([3])* Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1525 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2023, σχετικά με τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών (ASAP) (ΕΕ L 185 της 24.7.2023, σ. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([4])* Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2418 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μέσω κοινών προμηθειών (κανονισμός EDIRPA) (ΕΕ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([5])* Κανονισμός (ΕΕ) 2026/2387 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2026, για τη θέσπιση του προγράμματος για ευέλικτη και ταχεία αμυντική καινοτομία (AGILE) και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2024/795 και (ΕΕ) 2026/467 (ΕΕ L, 2026/2387, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).».

Άρθρο 21

Εφαρμογή των κανόνων για τις διαβαθμισμένες πληροφορίες

1. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού:

α) τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες στο έδαφος των οποίων είναι εγκατεστημένοι οι αποδέκτες αξιολογούν τον ευαίσθητο χαρακτήρα των γενικών και των νέων πληροφοριών που τυγχάνουν χειρισμού κατά την υλοποίηση των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα·

β) όταν οι πληροφορίες αυτές υπόκεινται σε εθνικό επίπεδο διαβάθμισης, τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες που αναφέρονται στο στοιχείο α) θεσπίζουν κατάλληλο πλαίσιο ασφαλείας, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τους·

γ) κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει επίπεδο προστασίας των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ ισοδύναμο με εκείνο που προβλέπεται στους κανόνες ασφαλείας που καθορίζονται στην απόφαση 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου ([29])·

δ) η Επιτροπή προστατεύει τις διαβαθμισμένες πληροφορίες που λαμβάνει σε σχέση με το πρόγραμμα σύμφωνα με τους κανόνες ασφαλείας που καθορίζονται στην απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής ([30]).

2. Η Επιτροπή καθιστά διαθέσιμο διαπιστευμένο ασφαλές σύστημα ανταλλαγής για να διευκολυνθεί η ανταλλαγή διαβαθμισμένων και ευαίσθητων πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και των συνδεδεμένων τρίτων χωρών και, κατά περίπτωση, με τους αιτούντες και τους αποδέκτες. Το εν λόγω σύστημα λαμβάνει υπόψη τους εθνικούς κανόνες ασφαλείας των κρατών μελών.

Άρθρο 22

Έλεγχοι

Οι έλεγχοι της χρήσης της συνεισφοράς της Ένωσης οι οποίοι διενεργούνται από πρόσωπα ή οντότητες, περιλαμβανομένων προσώπων ή οντοτήτων διαφορετικών από εκείνα που ενεργούν κατ' εντολή θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, αποτελούν τη βάση της συνολικής εξασφάλισης κατά το άρθρο 127 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των εξόδων της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 287 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 23

Ενημέρωση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Οι αποδέκτες μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της ενωσιακής χρηματοδότησης και διασφαλίζουν την προβολή της εν λόγω χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων κατά την προώθηση των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη ενημέρωση σε πολλαπλά ακροατήρια, μεταξύ άλλων τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό.

2. Η Επιτροπή προβαίνει σε δράσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας όσον αφορά τον παρόντα κανονισμό, τις δράσεις που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν.

3. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα μπορούν να συμβάλουν στην οργάνωση δραστηριοτήτων διάδοσης, αντιστοίχισης και ευαισθητοποίησης, μεταξύ άλλων με σκοπό το άνοιγμα αλυσίδων εφοδιασμού για την προώθηση της διασυνοριακής συμμετοχής των ΜμΕ. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση ευρείας ευαισθητοποίησης σχετικά με το πρόγραμμα και στη διευκόλυνση της συμμετοχής σε ολόκληρη την Ένωση, ιδίως μεταξύ ΜμΕ, νεοφυών επιχειρήσεων και μη παραδοσιακών φορέων του τομέα της άμυνας με περιορισμένη προηγούμενη συμμετοχή σε ενωσιακά προγράμματα. Οι δραστηριότητες διάδοσης περιλαμβάνουν μέτρα για την ενημέρωση δυνητικών αιτούντων σχετικά με τη δυνατότητα συμπερίληψης των προϊόντων τους στον κατάλογο στρατιωτικών πωλήσεων όπως θεσπίστηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2025/2643.

Άρθρο 24

Παρακολούθηση, αξιολόγηση και επανεξέταση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά του ως προς την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Δεδομένων του υψηλού κινδύνου και των υψηλών δυνατοτήτων της αναδυόμενης και ανατρεπτικής αμυντικής καινοτομίας, η επιτυχία του προγράμματος αξιολογείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος.

([29]) Απόφαση 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 274 της 15.10.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([30]) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

3. Έως την 1η Ιουλίου 2028, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση στην οποία αξιολογεί τον αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα των δράσεων που στηρίζονται από το πρόγραμμα και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με:

α) το επίπεδο συμμετοχής των ΜμΕ·

β) τη γεωγραφική κατανομή των οντοτήτων που λαμβάνουν στήριξη σε ολόκληρη την Ένωση και τις συνδεδεμένες τρίτες χώρες·

γ) τη θεματική κατανομή των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν στήριξη·

δ) την κατανομή των δαπανών ανά είδος δράσης·

ε) την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής σε σχέση με τους δείκτες αναφοράς στα υφιστάμενα μέσα·

στ) συγκεντρωτικά δεδομένα σχετικά με την υιοθέτηση προϊόντων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα.

Άρθρο 25

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 21 Οκτωβρίου 2026.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*
R. METSOLA	T. DOOLEY